

Yönetmen: Lütfi Ö. Akad

Senaryo: Yılmaz Güney, Lütfi Ö. Akad

Oyuncular: Yılmaz Güney (Hıdır), Pervin Par (Öğretmen Ayşe), Tuncel Kurtiz (Bekir)
1966/Türkiye/Türkçe/71

Hudutların Kanunu, Lütfi Akad sinemasında olduğu kadar Türk Sineması açısından da bir değişimi gösteren, Türk Sineması'nın yapı taşlarından olan bir film. Değişim, Akad açısından Yılmaz Güney'le başlayan ortaklıkla beraber daha gerçekçi bir sinemaya yaklaşırken, filmin içinde bulundurduğu yerellik, Türk Sineması'nın kendi insanına bakması açısından büyük önem taşımaktadır.

Film, bir sınır köyünde hayatlarını kaçakçılıkla idame ettiren köylülerin hayatlarını odaklanıyor. Toprak ağaları altında ezilen köylülerin yaşamak ve para kazanmak için seçtikleri bu illegal yol onları devletle karşı karşıya getiriyor. Her ne kadar Akad "kaçakçı-devlet" ilişkisinde bir oto-sansürde bulunduğunu söylese de filmin üç defa sansür kurulu tarafından yasaklanmasına engel olamıyor. Eğitimden çok uzakta olan köylüler için üç bilinenli bu denklem yeterince zor kalıyor. Filmin ana karakteri olan Hıdır ise bu denklemin kaçakçı gözüyle görülmesini sağlıyor.

Devlet, temsili olarak bir üsteğmenin üniformasıyla karşımıza çıkıyor filmde. Köylüler arasında en sözü geçen ve kaçakçılığı en hakkıyla yerine getiren Hıdır, üsteğmen için bu gidişatin değişmesindeki en önemli kişidir. Köye yapılması istenen mektep köylüler tarafından istenmeyince üsteğmen Hıdır'ı makamına çağırır. Asteğmen ve Hıdır bu görüşme ile mektebin kurulması yönünde anlaşır. Çocuğuna her şeyden fazla değer veren bir kaçakçı için eğitim çocuğunu ölümden kurtarmakla eş anlamlıdır. Hıdır'la üsteğmen arasındaki ikinci anlaşma ise kaçakçılıkla değil toprakla hayatlarını kazanma konusunda olur. Bunun için üsteğmen kasabadaki toprak ağasıyla anlaşır ve Hıdır bir köyün tüm yaşantısını değiştirmenin de yükü altında çalışmaya başlar. Hıdır ve köylüler verimsiz topraklarından verim alabilmek için var gücüyle çalışırken toprak ağası Hıdır'dan kendisi için kaçakçılık yapmasını ister. Hıdır, haklarını da bilerek bu teklifi reddeder. Toprak ağası, kendi toprağında çalıştırdığı adam tarafından reddedilmeyi kabullenemez ve daha yeni çıkmaya başlayan mahsulleri hayvanlarıyla ezdirir. Emeginin, yemeğinin ve köyün kendisine olan güveninin ezilmesine dayanamayan Hıdır için illegal hayat yeniden başlar.

Hudutların Kanunu 4. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde En İyi 2. Film seçilmiş ve Yılmaz Güney En İyi Erkek Oyuncu ödülüne layık görülmüştür. Üç defa sansür kurulu tarafından yasaklanan film, Sinemacılar Dönemi'nin kurucularından olan Lütfi Ö. Akad'a saygı duruşu niteliğinde, Fatih Akın tarafından Dünya Sinema Vakfı'nın sağladığı fonla restore edilip 64. Cannes Film Festivali'nde gösterilmiştir. Restorasyon için *Hudutların Kanunu*'nun seçilmesini açıklarken Fatih Akın, filmin Türk Sineması üzerindeki etkisini oldukça iyi anlatıyor: "1960'ların Türk sineması gerçekçi olmayan bir dünyada yaşamaktaydı ve toplumun gereksinimlerini karşılamaktan çok uzaktaydı. *Hudutların Kanunu* bu algıyı değiştiren filmlerden biridir. Sosyal sorunlara da fazlasıyla değinmiştir."

Kaan Cansever